

JOUKKOLIIKENNE
Hämeenlinnan kaupungin viranomainen

EU:N Palvelusopimusasetuksen
7 artiklan 1.kohdan mukainen

JOUKKOLIIKENTEEEN YHDISTELMÄRAPORTTI vuodesta 2018

SISÄLLYSLUETTELO

1	Raportin tausta ja tarkoitus	3
2	Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalue.....	3
3	Julkisen palvelun hintavelvoitteet	4
4	Valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteen täyttämistä	5
4.1	Vuonna 2018 voimassa olleet siirtymäajan liikennöintisopimukset.....	5
4.2	Vuonna 2018 voimassa olleet käyttöoikeussopimukset.....	5
4.2.1	Sopimusten luonne	5
4.2.2	HämeBus Oy	5
4.2.3	Inter Kuljetus Oy	6
4.2.4	Lehdon Liikenne Oy.....	6
4.2.5	Mikkolan Liikenne Oy.....	6
4.2.6	Pekolan Liikenne Oy	6
4.2.7	Valkeakosken Liikenne Oy.....	6
4.2.8	Vekka Liikenne Oy.....	7
4.2.9	Ventoniemi Oy	7
4.2.10	Tilausliikenne Ali-Vehmas Ay.....	7
4.3	Vuonna 2018 voimassa olleet bruttosopimukset	7
4.3.1	Sopimusten luonne	7
4.3.2	Inter Kuljetus Oy	7
4.3.3	Lehdon Liikenne Oy.....	8
4.3.4	Länsilinjat Oy	8
4.3.5	Mikkolan Liikenne Oy.....	8
4.3.6	Miodex Oy	8
4.3.7	Pekolan Liikenne Oy	8
4.3.8	Vekka Liikenne Oy.....	9
4.3.9	Yhdysliikenne	9
5	Vertailu edellisiin vuosiin	9
5.1	Lippusubventio.....	9
5.2	Liikennöintikorvaukset.....	11
5.3	Lipputulot bruttosopimusliikenteessä	11
5.4	Yhteenvetotaulukko	11
5.5	Valtionavustus	12

1 RAPORTIN TAUSTA JA TARKOITUS

Raportin julkaiseminen perustuu EU:n palvelusopimusasetukseen:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23. päivänä loka-kuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta

7 artikla

Julkaiseminen

1. Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä. Raportissa erotetaan toisistaan linja-autoliikenne ja raideliikenne ja sen pohjalta on voitava valvoa ja arvioida julkisen liikenneverkon suorituskykyä, laatua ja rahoitusta, ja siinä on tarpeen mukaan annettava tietoja myönnettyjen yksinoikeuksien luonteesta ja laajuudesta.

2 HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN VIRANOMAISALUE

Hämeenlinnan kaupungin joukkoliikenneviranomaisen alueeseen kuuluu kolme kuntaa: Hämeenlinna, Janakkala ja Hattula. Väestömäärä on noin 94 000 asukasta.

3 JULKISEN PALVELUN HINTAVELVOITTEET

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalueella vuonna 2018 voimassaolleet hintavelvoitteet on lueteltu alla. Seudulla on käytössä lippu- ja maksujärjestelmä Waltti.

Asiakashinnat vuonna 2018, sis. alv

Vyöhykkeet

	A	B	C	AB	BC	ABC
Kertalippu € / matka						
Aikuinen	3,40 €	3,40 €	3,40 €	5,00 €	5,00 €	6,80 €
Lapsi (7-16 v)	1,70 €	1,70 €	1,70 €	2,50 €	2,50 €	3,40 €
Palvelulinja	2,50 €	2,50 €	2,50 €	2,50 €	2,50 €	2,50 €
Arvolippu € / matka						
Aikuinen	2,40 €	2,40 €	2,40 €	3,50 €	3,50 €	4,80 €
Lapsi (7-16 v)	1,70 €	1,70 €	1,70 €	2,50 €	2,50 €	3,40 €
Seniori (yli 70v.) klo 9-14	1,70 €	1,70 €	1,70 €	2,50 €	2,50 €	3,40 €
Palvelulinja	2,50 €	2,50 €	2,50 €	2,50 €	2,50 €	2,50 €
Kausilippu € / 30 pv						
Aikuinen	54,00 €			70,00 €	70,00 €	82,00 €
Lapsi (7-16 v)	38,00 €			49,00 €	49,00 €	58,00 €
Yleiskausi	65,00 €			84,00 €	84,00 €	99,00 €
Toisen asteen opiskelija (Kela-tuettu)	43,00 €			43,00 €	43,00 €	43,00 €
Kausilippu € / 90 pv						
Aikuinen	156,00 €			201,00 €	201,00 €	236,00 €
Lapsi (7-16 v)	110,00 €			142,00 €	142,00 €	167,00 €
Yleiskausi	188,00 €			242,00 €	242,00 €	285,00 €
Kausilippu € / 180 pv						
Aikuinen	308,00 €			399,00 €	399,00 €	467,00 €
Lapsi (7-16 v)	217,00 €			280,00 €	280,00 €	331,00 €
Yleiskausi	371,00 €			479,00 €	479,00 €	565,00 €

Yleiskausilippua myydään henkilöille, jotka eivät ole kirjoilla Hämeenlinnan seudun kunnissa. Kela-tuetun matkalipun voi ostaa toisen asteen opiskelija, joka on saanut Kelan päätöksen koulumatkasta ja oppilaitoksen ostotodistuksen lippua varten.

Walffin hintavelvoitteista on maksettu korvausta siirtymäajan liikennöintisopimukseen kuuluvalle liikenteelle. Hintavelvoitteista on korvattu yhteensä 4 014,25 € (alv 0 %).

Riihimäen seutulippu

Janakkalan kunta kuuluu Riihimäen seutulippualueeseen. Riihimäen seutulippu on toteutettu Oy Matkahuolto Ab:n lippujärjestelmässä.

lipputyypit: 30 päivää rajaton matkustusoikeus
 kelpoisuusalue: Janakkala, Hyvinkää, Hausjärvi, Loppi, Mäntsälä, Riihimäki
 asiakashinnat: Janakkala 70 € / 30 pv

4 VALITUT JULKISEN LIIKENTEEN HARJOITTAJAT SEKÄ KORVAUKSET, JOITA NIILLE ON MAKSETTU, JA YKSINOIKEUDET, JOITA NIILLE ON MYÖNNETTY KORVAUKSENA JULKISEN PALVELUN VELVOITTEEN TÄYTTÄMISESTÄ

4.1 Vuonna 2018 voimassa olleet siirtymäajan liikennöintisopimukset

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisen teki henkilöliikennelain aikana voimassa olleista linjaliikenneluvista joukkoliikennelain 62 §:n mukaiset siirtymäajan liikennöintisopimukset vuonna 2009. Siirtymäajan liikennöintisopimuksissa määritetyssä bussiliikenteessä olivat vuonna 2017 voimassa hintavelvoitteet, jotka on määritetty edellä luvussa 3. Liikenteenharjoittajat saivat korvauksen hintavelvoitteen täyttämistä. Muita korvauksia ei maksettu.

Siirtymäajan liikennöintisopimusliikennettä ovat

YHLA 5303/2009, Lehdon Liikenne Oy, Turenki – Tervakoski
sopimus bussivuoroista voimassa 7.8.2019 asti

YHLA 5306/2009, Ventoniemi Oy, Tervakosken suunta
sopimus bussivuoroista voimassa 31.5.2018 asti

4.2 Vuonna 2018 voimassa olleet käyttöoikeussopimukset

4.2.1 Sopimusten luonne

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalueella ennen kesää 2017 tehdyt bussiliikenteen hankintasopimukset ovat kaikki käyttöoikeussopimuksia. Luvussa 3 määritetyt hintavelvoitteet koskevat kaikkia käyttöoikeussopimuksia soveltuvien osin liikennöintialueen ja linjatyyppin mukaan.

4.2.2 HämeBus Oy

YHLA 683/2015 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Parola-Suontaka-Mervi-Parola, Parola-Pelkola-Sattula-Parola, 11.8.2015 – 3.6.2017. Jatko-optio 4.6.2017 – 31.5.2019.
- vuonna 2018 korvaus 76 382 € (alv 0 %).

4.2.3 Inter Kuljetus Oy

KH 984/2015 Lammin kuljetuskokonaisuus

Palvelulinja Kyläpussin osuus, käyttöoikeussopimus

- opetuspalveluiden, vammaispalveluiden ja ikäihmisten palveluiden kanssa yhdessä järjestetyn tarjouskilpailun perusteella Lammin palvelulinja Kyläpussin liikennöinti 11.8.2015 – 9.8.2017. Jatko-optio 10.8.2017 – peruskoulujen alku elokuussa 2019.
- vuonna 2018 korvaus 35 933,10 € (alv 0 %).

Yhla 363/2016 Hauhon kuljetuskokonaisuus

Palvelulinja Kyläpussin osuus, käyttöoikeussopimus

- opetuspalveluiden, vammaispalveluiden ja ikäihmisten palveluiden kanssa yhdessä järjestetyn tarjouskilpailun perusteella Hauhon palvelulinja Kyläpussin liikennöinti 6.6.2016 – 8/2019. Jatko-optiomahdollisuus enintään 8/2021 asti.
- vuonna 2017 korvaus 41 981,52 € (alv 0 %).

4.2.4 Lehdon Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Turengin ja Tervakosken välisiä vuoroja Kiipulan, Tarinmaan sekä Lauttianskulman kautta sekä Tervakosken linjat 372 ja 373 (11.8.2014 – 3.6.2017). Jatko-optio 4.6.2017 – peruskoulujen alku elokuussa 2019.
- vuonna 2018 korvaus 190 966,18 € (alv 0 %).

YHLA 3560/2013 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Janakkalan palvelulinja Tassu-bussi ja yhdistetyt kuljetukset, 11.8.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio 4.6.2017 – 2.6.2019.
- Sopimus ja korvaus sisältävät palvelulinjan lisäksi ikäihmisten, vammaisten ja kouluilaisten yhdistettyjä kuljetuksia.
- vuonna 2018 korvaus 179 536,49 € (alv 0 %).

4.2.5 Mikkolan Liikenne Oy

YHLA 683/2015 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Parola – Nihattula – Hyrvälä – Renkajärvi 11.8.2015 – 3.6.2017. Jatko-optio 4.6.2017 – 1.6.2019.
- vuonna 2018 korvaus 56 936,65 € (alv 0 %).

4.2.6 Pekolan Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- Turengin ja Itä-Janakkalan alueen vuoroja sekä Tervakosken ja Punkan alueen vuoroja 11.8.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio Tervakosken ja Punkan alue 4.6.2017 – enintään peruskoulujen alkuun elokuussa 2019.
- vuonna 2018 korvaus 23 832,49 € (alv 0 %).

4.2.7 Valkeakosken Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne

- litalan ja Hämeenlinnan keskustan välisiä vuoroja 1.6.2014 – 2.6.2018. Jatko-optio 3.6.2018-5.6.2021.
- vuonna 2018 korvaus 141 510,73 € (alv 0 %).

YHLA 1851/2015 käyttöoikeussopimus, seutuliikenne, PirElyn yhteishankinta

- Hämeenlinna-Hauho-Valkeakoski välisiä vuoroja 6.6.2016 – 3.6.2017. Jatko-optio 4.6.2017 – 30.5.2020.
- vuonna 2018 korvaus 19 090,90 € (alv 0 %).

4.2.8 Vekka Liikenne Oy

YHLA 2588/2013 käyttöoikeussopimus, kaupunkiliikenne

- linjat 2, 3, 8, 9, 13 ja 14, 1.7.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio linjat 1, 3 ja 11 4.6.2017 – 30.5.2020.
- vuonna 2018 korvaus 653 521,04 € (alv 0 %).

YHLA 3560/2013 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- palvelulinja 7, 1.7.2014 – 3.6.2017. Jatko-optio 4.6.2017 – 30.5.2020.
- vuonna 2018 korvaus 92 994,67 € (alv 0 %). Ikäihmisten palvelut ja vammaispa-
lvelut maksavat osan liikennöinnistä.

KH 2047/2014 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Kalvolan palvelulinja Kyläpussi, 11.8.2014 – 10.8.2016. Jatko-optio 11.8.2016 – pe-
ruskoulujen alku elokuussa 2018.
- vuonna 2018 korvaus 12 354,99 € (alv 0 %).

YHLA 995/2016 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Rengon palvelulinja Kyläpussi, 11.8.2016 – 7.8.2018. Jatko-optio 8 / 2020 asti.
- vuonna 2018 korvaus 7 706,76 € (alv 0 %).

4.2.9 Ventoniemi Oy

Yhla 1834/2015 käyttöoikeussopimus, Elyn seutuliikenne, yhteishankinta

Hämeenlinnan seudun osuus reitiltä Loppi – Tervakoski – Riihimäki 2.6.2018 asti.

- vuonna 2018 korvaus 1 712,25 € (alv 0 %).

4.2.10 Tilausliikenne Ali-Vehmas Ay

HML/1283/08.01.01/2018 käyttöoikeussopimus, palveluliikenne

- Kalvolan palvelulinja Kyläpussi, 8.8.2018 – peruskoulujen alku elokuussa 2020.
- vuonna 2018 korvaus 7 906,00 € (alv 0 %).

4.3 Vuonna 2018 voimassa olleet bruttosopimukset

4.3.1 Sopimusten luonne

Hämeenlinnan kaupungin viranomaisalueella kesästä 2017 alkaen tehdyt bussiliikenteen hankinta-
sopimukset ovat bruttosopimuksia. Lipputulot tulevat tilaajalle ja liikenteessä noudatetaan lu-
vussa 3 määritettyjä hintoja soveltuvin osin liikennöintialueen ja linjatyyppin mukaan.

4.3.2 Inter Kuljetus Oy

Yhla 3908/2016 bruttosopimus, kaupunkiliikenne

- kohde 2. linja 2, 4.6.2017 – 4.6.2022. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 395 060,96 € (alv 0 %).
- kohde 3. linjat 4 ja 12, 4.6.2017 – 4.6.2022. Jatko-optio enintään kolme vuotta.

- vuonna 2018 korvaus 688 214,45 € (alv 0 %).
- kohde 4. linja 13, 4.6.2017 – 30.5.2020. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 165 725,70 € (alv 0 %).

4.3.3 Lehdon Liikenne Oy

Hml/657/08.01.01/2017 bruttosopimus, seutuliikenne

- Tervakosken vuoroja, linjat 372 ja 373, 4.6.2017 – 2.6.2018.
- vuonna 2018 korvaus 32 429,00 € (alv 0 %).

4.3.4 Länsilinjat Oy

Yhla 3908/2016 bruttosopimus, kaupunkiliikenne

- kohde 1. linjat 5 ja 10, 4.6.2017 – 3.6.2023. Jatko-optio enintään neljä vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 900 922,43 € (alv 0 %).
- kohde 5. linjat 14, 16 ja 17. 4.6.2017 – 30.5.2020. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 572 868,50 € (alv 0 %).

4.3.5 Mikkolan Liikenne Oy

Yhla 127/2017 bruttosopimus, seutuliikenne

- kohde 1. Hämeenlinna – Hauho sekä viikonloppuyhteydet Tyrväntöön. 4.6.2017 – 8/2021. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 318 887,56 € (alv 0 %).
- kohde 2. Hämeenlinna – Tyrväntö. 4.6.2017 – 8/2021. Jatko-optio enintään kolme vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 188 661,58 € (alv 0 %).
- kohde 3. linja 751 Hauho – Alvettula – Ilmoila – Alvettula – Hauho. 4.6.2017 – 8/2019. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 29 488,20 € (alv 0 %).

4.3.6 Miodex Oy

Yhla 1784/2017 bruttosopimus, seutuliikenne, yhteishankinta Lahden seudun joukkoliikenneviranomaisen kanssa Hämeenlinnan seudun osuus

- kohde 1. Hämeenlinna – Lammi – Lahti. 10.8.2017 – 1.6.2019. Jatko-optio enintään kaksi vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 288 516,68 € (alv 0 %).

HML/1833/08.01.00/2018 bruttosopimus, seutuliikenne

- Kohde 1. Hml-Tervakoski. 3.6.2018-7.8.2018. Ei jatko-optiota.
- vuonna 2018 korvaus 18 442,97 € (alv 0 %).

4.3.7 Pekolan Liikenne Oy

Yhla 127/2017 bruttosopimus, seutuliikenne

- kohde 4. Turenki – Miemala – Hämeenlinna ja Janakkalan sisäiset vuorot. 4.6.2017 – 8/2019. Jatko-optio enintään kaksi vuotta. Optiota ei otettu käyttöön.
- vuonna 2018 korvaus 149 450,78 € (alv 0 %).
- kohde 5. Hämeenlinna – Renko. 4.6.2017 – 2.6.2018.
- vuonna 2018 korvaus 64 990,57 € (alv 0 %).

HML/2145/08:01.01/2018 bruttosopimus, seutuliikenne

- kohde 1. Hämeenlinna-Tervakoski. 8.8.2018-7.8.2019. Ei optioita.
- vuonna 2018 korvaus 107 205,04 € (alv 0 %)

4.3.8 Vekka Liikenne Oy

HML/3291/08.01.01/2017 bruttosopimus, seutuliikenne

- kohde 1. Hämeenlinna – Renko. 8.8.2018 – peruskoulujen alku 2021 + optiomahdollisuus kolme vuotta.
- vuonna 2018 korvaus 100 716,07 € (alv 0 %)

4.3.9 Yhdysliikenne

UUDELY 2018/1/1 bruttosopimus, seutuliikenne, Elyn seutuliikenne, yhteishankinta

- kohde 1. Tervakoski – Punkka – Riihimäki sekä Tervakoski – Ryttylä – Riihimäki. 3.6.2018 – 2.6.2019 + optiomahdollisuus yksi vuosi, joka otetaan käyttöön.
- vuonna 2018 korvaus 16 415,84 € (alv 0 %)

5 VERTAILU EDELLISIIN VUOSIIN

5.1 Lippusubventio

Vuoden 2014 kesästä alkaen vuoden 2017 kesään asti liikenne on kilpailutettu käyttöoikeussopimuksina, joiden liikenteeseen ei makseta erillistä lippusubventiota. Tämän seurauksena liikenteenharjoittajat sisällyttivät aiemmin lippusubventiona maksetun osuuden liikennöintikorvauksiin tarjousta tehdessään.

Vuoden 2017 kesästä alkaen liikenne on kilpailutettu bruttosopimuksina, joissa lipputulot tulevat tilaajalle eli kunnille.

Siirtymäajan liikennöintisopimukseen sisältyvästä liikenteestä maksetaan edelleen lippusubventiota sopimusten voimassaolon loppuun asti ja myös Riihimäen seutulippu on toistaiseksi käytössä Janakkalan kunnan alueella. Hankintatavan muutoksen myötä lippusubventio väheni -94 % vuodesta 2014 vuoteen 2017. Vuonna 2018 subventioita maksettiin Waltti-liikenteestä enää 4014,25 € (alv 0 %). Tätä ei enää taulukoitu.

	subventio v.2017 € alv 0 %	subventio v.2016 € alv 0 %	subventio v.2015 € alv 0 %	subventio v. 2014 € alv 0 %	muutos 2016 → 2017	
					€ alv 0 %	%
Hämeenlinnan seutulippu (sis. Lammi-Lahti) Riihimäen seutulippu	1 247 €	89 375 €	117 458 €	192 668 €	-88 128 €	-99 %
Hämeenlinnan kaupunkiliput, 30 pv ja 44 matkaa	0 €	138 085 €	210 009 €	508 620 €	-138 085 €	-100 %
Hattulan kuntaliput,	0 €	34 952 €	48 225 €	52 093 €	-34 952 €	-100 %

44 matkaa, aikuiset ja lapset						
Walti	45 174 €	41 613 €	0 €	0 €	3 561 €	+9 %
YHTEENSÄ LIPUT	46 421 €	304 025 €	375 692 €	753 381 €	-257 604 €	-85 %

5.2 Liikennöintikorvaukset

Liikennöintikorvaukset ovat kasvaneet, koska lippusubventio on siirtynyt käyttöoikeussopimusten tarjouskilpailuissa osaksi liikennöintikorvausta. Lisäksi liikennöintikorvauksia on kasvattanut siirtyminen bruttomalliseen hankintaan, jossa liikenteenharjoittaja saa kokonaiskorvauksen liikennöintikorvauksena, ja tilaaja lipputulot.

Liikennöidyt bussivuorot eivät ole täsmälleen samat peräkkäisinä vuosina, joten vertailua ei ole mahdollista tehdä puhtaasti hintavertailuna. Vuonna 2018 tehtiin pieniä muutoksia vuoden 2017 linjastouudistuksen jälkeisiin linjoihin mm. lisäämällä linjan 4 yhteyteen uusi ympyrälinja 40. Tervakosken seutuliiikennettä hankittiin merkittävästi aiempaa enemmän Uudenmaan ELY-keskuksen lakkautettua vuorojaan linjojaan Hämeenlinnan seudun alueella.

	liikennöintikorvaus				muutos 2017 → 2018	
	v. 2018 € alv 0 %	v.2017 € alv 0 %	v.2016 € alv 0 %	v.2015 € alv 0 %	€ alv 0 %	%
Kaupunki- ja seutuliikenne	4 919 433 €	3 832 621 €	2 337 329 €	2 144 071 €	1 086 812 €	28 %
Palveluliikenne	274 232 €	279 557 € ⁽¹⁾	367 087 €	359 973 €	-5325 € ⁽¹⁾	-2 %
YHTEENSÄ LIKENNÖINTI- KORVAUKSET	5 193 665 €	4 112 178 €	2 704 417 €	2 504 044 €	1 081 487 €	26 %

¹⁾ Palveluliikenteen summasta on jätetty pois siellä aiempina vuosina mukana ollut Tassu-bussin henkilökuljetusosuus, jota ei makseta joukkoliikennemäärärahoista.

5.3 Lipputulot bruttosopimusliikenteessä

Vuoden 2017 kesäkuusta alkaen osa liikenteestä on kuulunut bruttosopimukseen. Tästä liikenteestä tilaajalle kertyy lipputuloja.

	v.2018 € alv 0 %	v.2017 € alv 0 %	v.2016 € alv 0 %	muutos 2017 → 2018	
				€ alv 0 %	%
Lipputulot	2 032 969 €	973 298 €	0 €	1 059 671 €	109 %

5.4 Yhteenvetotaulukko

	menot (-) ja tulot (+) yhteensä			
	v.2018 € alv 0 %	v.2017 € alv 0 %	v.2016 € alv 0 %	v.2015 € alv 0 %
subventio lippuihin	-4 014,25 €	-46 421 €	-304 025 €	-375 692 €
liikennöintikorvaukset	-5 193 665 €	-4 112 178 €	-2 704 417 €	-2 504 044 €
lipputulot	2 032 969 €	973 298 €	0 €	0 €
YHTEENSÄ	- 3 164 710,25 €	-3 185 301 €	-3 008 441 €	-2 879 736 €
muutos edellisestä vuodesta	kustannukset vähenivät 20 590,75 € 0,6 %	kustannukset kasvoivat 176 860 € 6 %	kustannukset kasvoivat 128 705 € 4 %	kustannukset vähenivät 188 561 € 6 %

5.5 Valtionavustus

Hämeenlinnan seutu saa Liikennevirastolta keskisuurille kaupunkiseuduille tarkoitettua valtionavustusta. Valtionavustus on ollut vähenevä johtuen valtion määrärahhaleikkauksista sekä uusista avustuksen jakokriteereistä, jotka todennäköisesti vähentävät edelleen asteittain seudun valtionavustusta.

	v. 2018	v.2017	v.2016	v.2015
Valtionavustus	780 000 €	820 000 €	885 000 €	946 000 €
muutos edellisestä vuodesta	-40 000 € -5 %	-65 000 € -7 %	-61 000 € -6 %	-39 000 € -4 %